

Igehirdetés. Elhangzott a Tatai Református Gyülekezetben 2015. január 4-én.

Kezdő ének: 111. zsoltár 1. verse

Főének: 484. dicséret mind a 3 verse

Ének prédikáció előtt: 111. zsoltár 6. verse

Textus: János evangéliuma 4. rész 13-14. verse „Aki ebből a vízből iszik, ismét megszomjazik, de aki abból a vízből iszik, amelyet én adok neki, soha többé meg nem szomjazik, mert örök életre buzgó víz forrásává lesz benne.”

Kedves Testvéreim!

Vannak olyan feltételek, amik nélkül az élet nem jött volna létre a Földön, és ha nem lennének, nem is maradna meg. Ilyen az oxigén, a víz, a viszonylag kiegyensúlyozott hőmérséklet ingadozás, a légkör, vagy éppen az ózon pajzs, ami körülveszi a Földet. Ha ezek nem lennének, nem lenne élet.

Ebben a felsorolásban fontos szerepet kap a víz. Tudjuk, hogy ha nincsen víz, akkor nincsen élet. Amikor pedig találkozunk a különböző szavakkal, hogy forrás, kút, akkor eszünkbe jut a szomjúság és az ivás. Az első gondolatfoslány, amit a történet indíthat bennünk, az, hogy hálásak lehetünk Istennek, hogy olyan helyen élhetünk, ahol nem jelent gondot az ivóvíz elérése. Számunkra szinte teljesen idegen fogalom az a szomjúság, ami a napok óta tartó kevés ivás miatt van.

A felolvasott történetben pedig a fizikai síkról Jézus eltereli a beszélgetést a lelki síkra. Ott ült Jézus és ez az asszony a kútnál, ami Jákób kútja volt, ahonnan évszázadok óta hordták az ivóvizet az emberek, és ezt a képet használja a Mester arra, hogy ennek az asszonynak megmutassa, hogy az élet több, mint amit lát, hogy nem csak a fizikai ivóvízre van szükség, hanem a lelki vízre is. Ebben a felolvasott történetben fontos szerepet kap a víz, mint az élet forrása, mint az élő víz.

Most ahogyan újra olvastam ezt a történetet, kicsit furcsa volt számomra ez a kifejezés, hogy élő víz. Ha ez az élet feltétele, akkor milyen más vízről beszélhetünk? Van olyan víz, ami nem az életet szolgálja? Tegyük most mi is azt, amit Jézus, és gondolkodjunk el a fizikai víz jellegzetességei kapcsán, hogy miként hat az életünkre Jézus szava és biztatása: „Aki ebből a vízből iszik, ismét megszomjazik, de aki abból a vízből iszik, amelyet én adok neki, soha többé meg nem szomjazik, mert örök életre buzgó víz forrásává lesz benne.”

A kérdés megfogalmazódott tehát bennem a kifejezést olvasva: ha van élő víz, akkor van halott víz is? Igen, van olyan is, amiben az élet nem tud megmaradni. Ennek a szónak ott azon a vidéken különösen is nagy súlya lehetett. Ott van a Holt tenger, amiben nincsen élő víz, mert nem tud megmaradni benne az élet, a magas sótartalom miatt. Aztán ismertek akkor is olyan forrásokat és kutakat, amelyek vize mérgező volt és halált okozott. Kémiaileg nézve ugyanarról a vízről beszélünk, de egyáltalán nem mindegy, hogy milyen anyagokat oldott fel magában. Ha mérgező anyagokat, akkor az a víz a halál vize és ihatatlan, de ha értékes ásványi anyagokat oldott fel, akkor az élet vize, vagyis élő víz.

Jézus lelki síkon ugyanerről beszél. Az emberi szó, amit kimondunk önmagában semleges. A hangsúlytól, az arckifejezéstől, az éppen cinikus vagy gúnyos éltől lehet ugyanaz a szó, ami máskor épít és segít, teljesen romboló és káros. A szavakat pedig az emberi lélek tölti meg mindazzal, amitől élő vagy éppen halott lesz a szó, segíteni fog, vagy mérgezni.

Ez pedig attól függ, hogy mi oldódik fel a lelkünkben. Ha a fizikai oldalról átlépünk a lelki oldalra, akkor a képet továbbgondolva mondhatjuk, az emberi lélek is képes dolgokat tárolni. Ugyanúgy, ahogyan a víz is képes feloldani nagyon sok mindent, úgy a lélek is magába zár élményeket, eseményeket, hatásokat. Ha pedig ezek a hatások mérgezőek, akkor a lelkünk is mérgezetté válik.

Teológus koromban hallottam az egyik lelkésztől, hogy a mérges embert azért hívják így, mert mérgezi a környezetét és mérgezi saját magát. Tovább folytathatjuk a felsorolást és mondhatjuk, hogy aki haragtartó, az ezt a haragot őrzi meg a lelkében, amitől az élete haragos élet lesz. Érzések, amelyek feloldódnak a lélekben, és meghatározzák a lélek állapotát. Jézus pedig arról beszél, hogy van az a víz, amit nem ő ad, ami után az ember megszomjazik. Aztán van olyan víz is, amivel a lelkünket tápláljuk és az nem tiszta, akkor az életünk sem lesz tiszta. Ilyenkor nem beszélhetünk élő vízről, csak halott vízről.

Mikor lehet még a víz halott víz? Ha a hőmérséklete túl magas. Forró vízben nem marad meg az élet. Hiszen az emberi test is, hogyha folyamatosan 42 fok fölé kerül a hőmérséklete, akkor nem maradhat életben. Ugye milyen apróságokon múlik az élet? Egy-két Celsius fok különbség mindent tönkretehet.

A lélekben is vannak ilyen forrongások. Használjuk is a kifejezést: felfortyant valamin. Mindaddig, amíg ez a felfortyanás csak egy pillanatig tart, addig nincsen semmi probléma. Ha azonban ez túl gyakran, vagy túl hosszú ideig tart, akkor megint csak veszélyben a lélek. Szoktunk egy másik kifejezést is használni azokra, akik

Igehirdetés. Elhangzott a Tatai Református Gyülekezetben 2015. január 4-én.

túl magas fordulatszámon élük az életüket: magas hőfokon élnek. Az ilyen embereket pedig attól féltjük, hogy előbb utóbb elégnék ezen a magas hőfokon. Nem egészséges a léleknek, hogyha mindig izzik, ha mindig lángol.

Természetesen én is tudom, hogy bibliai szempontból a láng és a tűz pozitívumot jelent, hiszen Isten Szentlelke maga a tűz. Ahogyan Keresztelő János mondta Jézussal kapcsolatban, hogy ő vízzel keresztes, de Jézus Szentlélekkel és tűzzel keresztes. Ez a láng azonban nem elégető, nem megsemmisítő láng, hanem megtisztító láng. Olyan, mint amit Mózes élt át a csipkebokornál, hogy lángolt a bokor, de nem égett el. Isten Lelke is úgy égeti a lelkünket, hogy megtisztulást hozzon, de ne pusztítson el. Ez a tűz nem hevíti fel az életet, nincsen szükség az ellene való küzdelemre. Ha az ember lelke túlhevül, túl sokáig izzik, akkor elpusztul.

A kérdésünk tehát a felolvasott történet kapcsán az, hogy ha van halott víz, ami nem segíti, hanem pusztítja az életet, és van élő víz, ami minden körülmények között táplál, akkor miként lehet az emberi lélek birtokosa ennek az élő víznek. Jézus azzal biztat minket, hogy aki abból a vízből iszik, amelyet ő ad, az soha többé meg nem szomjazik, mert örök életre buzgó víz forrásává lesz benne.

Van tehát lehetőségünk arra, hogy Jézustól elfogadjuk az élő vizet. Olyat, ami örök életre buzgó forrássá lesz bennünk. Mit jelent ez? Azt, hogy belülről fejti ki hatását. Olyan, mint a gyógyvíz, amit megiszunk és a benne feloldott gyógyhatású anyagoknak köszönhetően gyógyulunk. Jézustól olyan élő víz érkezik, amely az egész életünket átformálja. Úgy, hogy frissességet ad, úgy, hogy tisztulást ad.

Ha az a víz, amely nem gyógyító anyagokat old fel az mérgezi a lelket, akkor az élő víz újra és újra megtisztít. Régen használt kutakkal kapcsolatban mondják azt, hogy a vizét ki kell merni, hogy az állott víz helyére friss víz érkezzon. Aztán bizonyos vegyszereket úgy kell hatástalanítani, hogy újra és újra friss vízzel kell lemosni, hogy a koncentrációja csökkenjen. Ahhoz tehát, hogy friss és tiszta legyen a lélek, folyamatos vízforgatásra, cserére van szükség. Igenis forrásnak kell a lelkünkben lennie, amely minden olyan dolgot kitisztít, ami mérgezne minket. Jézus jelenlétének a csodája pedig az, hogy Ő kitisztítja a lelkünket mindabból, ami nekünk nem szükséges.

Erre pedig óriási szükségünk van. Hiszen ha magunkban tartjuk azt, hogy dühösek vagyunk a másokra, ha magunkba folytatjuk azt, hogy mennyi minden bánt minket, akkor egyre nagyobb koncentrációval mérgez minket a saját lelkünk. Viszont ha imádságban újra és újra kiöntjük azt a rosszat, ami feloldódott a lelkünkben, akkor megtisztulunk, mert Jézus lelke örök életre buzgó forrásként tisztítja meg az életünket.

Aztán arra is van szükség, hogy figyeljünk az életünk túlhevülésére. Vannak olyanok, akik azt mondják, hogy már nem is tudnak megállni. Már nem tudnak pihenni, mert rosszul érzik magukat. Folyamatosan dolgoznak, folyamatosan tennének valamit, mert úgy érzik, hogy akkor hiábavaló az életük. Az életet azonban hűteni kell a Jézustól érkező friss forrásvízzel. Az embernek újra és újra megállásra, megnyugvásra van szüksége.

Egyszer egy fiatalember, akit nagyon gyötörtek már életének a kérdései, elhatározta, hogy eljut lelkének minden mélységéhez és választ talál mindarra, ami az életben fontos. Először mások életét kezdte el nézni, hogy hátha így megtalálja azt, amit keres. Utána olyan embereket kérdezett meg, akiknek adott a véleményére. Végül pedig, amikor sehol nem kapott választ, elhatározta, hogy elmegy az öreg remetéhez, aki messze a hegyen lakott. Sietve el is indult. Amikor odaért, akkor a remete azt kérdezte tőle: Mit csináltál út közben? Először is nagyon siettem, hogy minél előbb ideérjek, mondta a fiatalember. Aztán pedig nagyon komoly gondolatokkal foglalkoztam. Mit csináltál még? Kérdezte a remete. Nagyon szégyellem bevallani, mondta a fiatalember, de útközben, amikor nagyon elfáradtam, akkor leültem az útszélén, kezembe fogtam egy kavicsot és játszadoztam vele. És melyik volt az út legszebb pillanata, kérdezte a remete. Tulajdonképpen az, mondta elpirulva ez a fiatalember, amikor az út szélén ültem. Tudod, fejezte be a remete a beszélgetést, a kérdéseidre soha nem fogsz választ kapni, ha útközben nem állsz meg néha és nem csendesedsz el.

Kedves Testvéreim! Jézus, amikor azt ígéri nekünk, hogy a tőle jövő víz örök életre buzgó forrássá lesz bennünk, akkor arra figyelmeztet minket, hogy álljunk meg mi is, ahogyan az asszony is megállt a kútnál és beszélgessünk rendszeresen imádságban Jézussal. Hagyjuk, hogy Ő mossza át a lelkünket, hogy Ő adjon elcsendesedést, békességet. Áprily Lajos fordításában énekeljük az egyik éneket, ami az élő vizet kéri Jézustól, kérjük mi is ennek szavaival: „Kegyelem vagy, égi jó, mely minden bűnt eltöröl, hagyd, hogy gyógyító folyó tisztogasson meg belül. Élet-kút vagy, lüktetés, vízmerítни drága hely, ó, buzogj fel bennem és öröklét felé emelj”. (300. dicséret 4. vsz.)

Ámen!

Záró ének: 379. dicséret mind a 6 verse